

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/56/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

197/2019. (VII. 15.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2019. február 7-én előterjesztett **panaszát** a 2019. július 15-én megtartott zárt ülésén született döntése alapján

á t t e s z i

Az intézkedést fogantató szerv – K. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogi sérelem nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2019. február 7-én, postai úton előterjesztett beadványában panasszal élt a *K. városi Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Rendőrkapitányság)* két rendőrrjőre által 2019. január 20., valamint 2019. január 25. napján vele szemben fogantatótt intézkedése ellen.

I.

1) A panaszos előadta, hogy 2019. január 20-án 11 óra körüli időben elektromos kerékpárjával tartott a K. város F. részén lévő tanyájára, a földes úton a menetirány szerinti jobb oldalon, amikor két rendőr a rendőrautóval mellé érve (ugyanolyan lassú tempóban, mint ahogy a 66 éves beteg panaszos haladni szokott), az egyik rendőr a mozgó rendőrautó jobb első lehúzott ablakából kiszólt, hogy „Jó napot, fújhatunk egyet?”. A panaszos ekkor megállt a földes út szélén, leszállt a kerékpárjáról, mire a rendőrautó is megállt előtte pár méterre. A két rendőr légalkoholmérést fogantatótt a panaszossal szemben, amelynek eredményét az akkor felvett jegyzőkönyv tartalma szerint a panaszos nem vonta kétségbe, és amit továbbra sem tesz. A panaszos elismerte a rendőröknek, hogy valóban fogyasztott kettő doboz sört a közeli presszóban, ugyanis egy régi jó ismerősével találkozott a közelben, aki épp horgászatból tartott haza.

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos az intézkedés megkezdését sérelmezte, nevezetesen azt, ahogy a két rendőr megszólitotta őt, úgyhogy a mozgó rendőrautó jobb első lehúzott ablakából szóltak neki. A panaszos megítélése szerint a rendőrök ezen eljárása sérti emberi méltóságát, lekezelő, lealacsonyító volt vele szemben, ráadásul a rendőrség által végzett munkájához sem méltó.

2) A panaszos panasszal élt a 2019. január 25. napján foganatosított intézkedéssel szemben is. Az eljáró rendőr a hiteles elektromos légalkoholmérő berendezéssel végzett ellenőrzésről szóló jegyzőkönyvön feltüntetett telefonszámon felhívta őt előző nap, hogy menjen be a Rendőrkapitányságra, az általa megadott időpontban. A panaszos ennek eleget is tett. A fenti rendőr a kapitányságon elvette a panaszos vezetői engedélyét, amelynek igazolásaként hivatalos iratot nem adott át, az elvétel tényéről jegyzőkönyvet sem vett fel, és pontos jogszabályi tájékoztatást sem adott a panaszosnak, hogy mi alapján vonják be a jogosítványát a január 20-i intézkedés okán.

A panaszos sérelmezte, hogy a megítélése szerint téves jogi minősítés miatt (jegyzőkönyv szerinti ittas járművezetés) vették el a vezetői engedélyét, korlátozva ezzel mozgási szabadságában, másrésről lehetetlenné téve a panaszos által üzemeltetett élelmiszerboltba történő árubeszerzést, valamint az őstermelőként folytatott állathízlaláshoz szükséges takarmánybeszerzést (amely problémáról a panaszos egyébként szóban tájékoztatta az eljáró rendőrt, aki azonban érdemi választ erre nem adott).

Az ittas járművezetésnek minősített elektromos kerékpárral történő közlekedés miatti vezetői engedély elvétele a panaszost az A kategórián kívül a B, C, D, E kategóriában történő közlekedésben is akadályozza, valamint a mezőgazdasági vontatóval való közlekedésben is. A panaszos beadványa előterjesztéséig ügyéről semmilyen hatóságtól nem kapott írásos tájékoztatást, a vezetői engedélye hollétéről sincs tudomása.

A panaszos panasszal élt az ellen is, hogy a rendőrség tévesen, ittas járművezetésnek minősítette cselekményét, amely téves minősítés alapján vonták be vezetői engedélyét. A panaszos ezzel kapcsolatban hivatkozott közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: a KRESZ) vonatkozó rendelkezésére, mely szerint a kerékpár olyan, legalább kétkerekű jármű, amelyet emberi erő hajt, és ezt legfeljebb 300 W teljesítményű motor segíti. A panaszos szerint a rásegítés szempontjából lényeges, hogy az elektromos motor nem helyettesítheti a hajtást, hanem azt kiegészítheti. Amikor a pedálozást abbahagyják, akkor a teljesítmény leadásnak csökkennie kell. Az ilyen, pedálrásegítéssel működő jármű kerékpárnak minősül és ugyanazok a KRESZ szabályok vonatkoznak rá, mint a normál kerékpárra.

A panaszos hivatkozott a KRESZ azon rendelkezésére is, mely szerint a kerékpárosra nem kell alkalmazni (...) a járművezető szervezetében szeszesital fogyasztásából származó alkohol jelenlétére vonatkozó korlátozást. A biciklisek esetében így csak az a szempont érvényesíthető, hogy ők a „jármű biztonságos vezetésre képes állapotban” legyenek. A panaszos elektromos kerékpárja minden tekintetben megfelelt a fenti jogszabályi előírásoknak: rendelkezett pedálokkal (amiket használt is), továbbá motorteljesítménye sem haladta meg a kerékpárként minősítés értékhatárát.

A panaszos fentiekre tekintettel kérte panaszja kivizsgálását.

3) a) A panaszos beadványához mellékelte a rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolást, amelynek tanúsága szerint a panaszost 2019. január 20-án 11 óra 21 perctől 12 óra 40 percig előállították a Rendőrkapitányságon, amelynek során panaszja és sérülése nem keletkezett.

b) A panaszos csatolva megküldte a hiteles elektromos légalkoholmérő berendezéssel végzett ellenőrzésről szóló jegyzőkönyvet, amely alapján a panaszossal szemben 2019. január 20-án 11 óra 23 perckor alkalmazott alkoholteszt 0,27 mg/l értéket mutatott ki. A Rendőrkapitányságon a Dräger Alcotest típusú légalkoholmérő készülék 11 óra 40 perckor 0,26 mg/l, 12 óra 17 perckor 0,23 mg/l értéket mért. A panaszos aláírásával igazolta, hogy a mérés eredményét nem vonja kétségbe.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatóak meg.

1) N. r. főörzsőrmester és P. r. őrmester által aláírt elfogás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszost 2019. január 20-án vonták intézkedés alá, amelynek során a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatták, 31. § (1) bekezdése alapján – mint személyi szabadságában korlátozott személyt – átvizsgálták, az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja – szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten érést követően – elfogták, és az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján előállították vér- és vizeletminta elvégzéséhez. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak a panaszossal szemben, amely alatt személyi sérülés és anyagi kár nem keletkezett.

A jelentés szerint a rendőrök szolgálatuk teljesítése során szolgálati gépjárművel a fenti napon 11 ón 15 perckor vonták közlekedésrendészeti ellenőrzés céljából intézkedés alá a bizonytalan úttartással (közlekedésre alkalmatlan állapotban) pedállal felszerelt, viszont nem emberi erővel hajtott elektromos kerékpárral közlekedő panaszost. Mivel a rendőr a panaszos leheletén alkoholszagot érzett, vele szemben rendszeresített LION 500 típusú kézi alkoholszondát alkalmazott 11 óra 21 perckor, amely 0,27 mg/l értéket mutatott. Ezután a panaszosnál ruházatátvizsgálást hajtottak végre, amelynek során közbiztonságra veszélyes eszköz, illetve bűncselekményből származó egyéb tárgy nem került elő. Ezt követően a panaszost elfogták, majd előállították a Rendőrkapitányságra hitelesített légalkoholmérő vizsgálat elvégzése céljából, amelyet megértett, tudomásul vett. A panaszos a helyszínen magához vette az értékeit, illetve kerékpárját H.-nál helyezte biztonságba.

A panaszossal szemben N. r. főörzsőrmester a Rendőrkapitányságon a Dräger Alcotest típusú alkoholtesztrel hiteles mérést végzett 11 óra 40 perckor, amelynek eredménye 0,26 mg/l lett. A mérést 12 óra 17 perckor megismételték, amely 0,23 mg/l értéket mutatott. A panaszos a mérés eredményét nem vonta kétségbe, annak értéket elfogta, a jegyzőkönyvet aláírta, és nem kért véralkohol vizsgálatot. A panaszos továbbá elismerte, hogy az elektromos kerékpárral úgy közlekedett, hogy azt nem emberi erővel hajtotta. N. r. főörzsőrmester közölte a panaszossal, hogy ellene ittas járművezetés elkövetése büntette miatt büntetőfeljelentést tesz, majd tájékoztatta a jogorvoslati lehetőségekre vonatkozóan, amelyet a panaszos tudomásul vett. A panaszost 2019. január 20-án 12 óra 40 perckor bocsátották sérülés- és panaszmentesen szabadon.

A jelentés szerint a védelemhez való jog gyakorlására vonatkozó szóbeli közlés a 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 4. § (4) bekezdése alapján 2019. január 20-án 11 óra 21 perckor megtörtént. Az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról, és az előállítás idejéről szóló igazolást átadták a panaszos részére.

2) A rendőrség megküldte a panaszossal szemben az elfogás végrehajtásáról szóló jelentésben foglalt tényállás alapján megtett büntető feljelentését.

3) N. r. főörzsőrmester 2019. február 27-én kelt jelentésében az alábbiak szerint nyilatkozott a panaszüggyel kapcsolatban.

N. r. főörzsőrmester 2019. január 20-án Rendőrkapitányság illetékességi területén látott el közterület megerősítő szolgálatot 6 órától 18 óráig a megkülönböztető jelzéssel ellátott szolgálati gépkocsival, P. r. őrmesterrel. P. r. őrmester volt a gépjármű vezetője, míg jobb oldalt elől N. r. főörzsőrmester foglalt helyet. A rendőr a fenti napon 11 óra 15 perckor egy italkimérő hely elől gépi meghajtást használva, egy elektromos kerékpárost láttak elindulni, aki F. városrész irányába közlekedett az úttest menet irány szerinti jobb oldalán. A panaszost úgy állították meg a rendőrök, őt a szolgálati gépkocsival balról megelőzték, miközben megkülönböztető fényjelzést használtak. N. r. főörzsőrmester társa hiányában, a jobb karjával megállásra jól hallható, látható jelzést adott, amelynek a kerékpárt vezető panaszos eleget tett. Ezt követően a szolgálati gépjárműből kiszálltak a rendőrök, majd a gépkocsi háta mögött elhelyezkedő panaszoshoz léptek, melynek során napszaknak és nemnek megfelelően köszöntek, majd közölték a nevüket és jelvéyszámukat, valamint beosztási helyüket is. A megállítás oka az általános közlekedésrendészeti ellenőrzés volt.

Az ellenőrzés során a panaszos átadta a személyi igazolványát, valamint a lakcímgazdoló kártyáját, és adatait a Samsung KIÉ szolgálati okostelefon segítségével lekérdezték. A panaszos a Körözési Információs Rendszerben nem szerepelt, valamint vezetéstől való eltiltás sem tartozott hozzá. A panaszossal szemben a 40/2018. ORFK utasítása szerint, mivel járművével kizárólag gépi meghajtásként vett részt a közúti forgalomban, kézi alkoholszondát alkalmaztak a rendőrök. A panaszos kérdésre úgy nyilatkozott, hogy a közlekedését megelőzően fogyasztott alkoholt. Ezt követően N. r. főörzsőrmester felhívta a figyelmét, hogy egy kézi alkoholszondát kell megfűjni (LION 500). A panaszos az utasításokat betartva sikeresen megfűjta a szondát. A mért 0,27 mg/l érték alapján megállapítható volt a bűncselekményi értékhatár. A panaszost tájékoztatták, hogy mivel kizárólag gépi meghajtásuként használta az elektromos kerékpárját, és úgy vett részt a közúti forgalomban, ezáltal ugyanazok a jogszabályok vonatkoznak rá, mint bármely más gépi meghajtást használó járművezető tekintetében. Ezt követően a panaszossal szemben a törvény nevében szavak előrebocsátásával közölték a rendőrök, hogy a mért érték alapján (járművezetés ittas állapotban bűncselekmény) őt az Rtv. 33.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében elfogják, valamint az Rtv. 33.§ (2) bekezdés c) pontja alapján mintavétel céljából előállítják a Rendőrkapitányságra.

A panaszossal szemben a Rendőrkapitányságon Dräger Alcotest 9510-HU típusú (ARLJ-0031) hiteles légalkoholmérő készüléket alkalmaztak. Az első mérési eredmény 11 óra 40 perckor 0,26 mg/l érték volt, 12 óra 17 perckor foganatosított második mérés alkalmával 0,23 mg/l értéket mérték. A panaszos a mérési eredményt nem vonta kétségbe, valamint nem kért vér-, és vizeletvizsgálatot. A részére kiállított igazoláson úgy nyilatkozott, hogy a rendőri intézkedéssel szemben panaszal nem él, valamint sérülése sem keletkezett, melyet saját kezűleg aláhúzott, és aláírt. A hiteles légalkoholmérő készülék jegyzőkönyvén tüdőbetegsége, valamint más bódító hatású szer fogyasztására nem hivatkozott.

Mivel a mért 0,26 mg/l érték megvalósította a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 236.§ (1) bekezdése szerinti járművezetés ittas állapotban vétséget, a panaszossal szemben büntetőfeljelentést tettek. A panaszost tájékoztatták, hogy a későbbiek során a vádirat a Járásbíróságra kerül majd megküldésre. A panaszos vezetői engedélyét nem vonták be, mivel azt nem tartotta magánál, de a rendőrök felhívták a figyelmét, hogy a vezetői engedélyét az esettel kapcsolatban, egy meghallgatás keretében be fogják vonni, amit az ügy előadója fog megtenni.

4) P. r. őrmester N. r. főörzsőrmesterrel azonos módon számolt be a panaszügyről februári jelentésében.

5) H. r. főörzszászlós 2019. február 28-án kelt jelentésében az alábbiak olvashatók.

H. r. főörzszászlós gépi meghajtású jármű vezetésével ittas állapotban elkövetett járművezetés vétségének

megalapozott gyanúja miatt indult büntetőeljáráásban a panaszost 2019. január 25-én gyanúsítottként hallgatta ki. A rendőr a panaszost a kihallgatáskor jogairól, kötelességeiről az előírtak szerint tájékoztatta, aki a gyanúsítás ellen panaszt nem kívánt tenni. A panaszos a gyanúsításban foglalt ittas vezetés miatt a felelősséget elismerte, a légalkoholmérő készülék mérési eredményét elfogadta, és a kihallgatása során vezetői engedélyét átadta, amelyet a 326/2011. (XII. 28.) kormányrendelet 36. § (3) bekezdés b) pontja alapján bevontak, amit a panaszos aláírásával hitelesített a jegyzőkönyvben, azonban a vezetői engedély bevonásáról külön igazolást nem kapott. A vezetői engedélyt az eljárás lefolytatásig megküldték a kormányablaknak. A panaszos az ügyben keletkezett iratokból nem kért semmilyen másolatot.

6) A Járási Hivatal 2019. január 31-én kelt határozatában elrendelte a panaszos vezetési jogosultságának szünetelését a büntetőeljáráás jogerős befejezéséig.

7) A Járásbíróság 2019. február 14. napján, bíróság elé állítás keretében megtartott nyilvános tárgyaláson meghozott ítéletében a panaszossal szemben pénzbüntetést szabott ki, mivel a Btk. 236. § (1) bekezdése alapján bűnösnek találta ittas járművezetés vétségében, tekintettel arra, hogy a Dräger Alcotest 9510-HU típusú készülékkel 2019. január 20. napján 11 óra 40 perckor és 12 óra 17 perckor végzett vizsgálatok 0,26-0,23 mg/l légalkohol-értéket mutattak ki a panaszos leheletében, amely enyhe fokú ittas állapotnak felel meg, így a panaszos nem volt képes a biztonságos járművezetésre. A panaszos a vezetői engedélyét a 2019. január 25. napján fogatosított kihallgatás során leadta a nyomozhatóságnak.

Az ítélet az ügyész 2019. február 22-én kelt Rendőrkapitányságnak szóló tájékoztató levele szerint 2019. február 14-én jogerőre emelkedett.

III.

A Testület először azt is vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmekre terjed ki a hatásköre.

Az Rtv. 92. § (1) szerint „Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést fogatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntetőfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.”

A panaszos panasszal élt a 2019. január 25. napján a Rendőrkapitányság épületében fogatosított intézkedéssel szemben, amely alkalmával az eljáró rendőr elvette tőle vezetői engedélyét, amelynek igazolásaként hivatalos iratot nem adott át, az elvétel tényéről jegyzőkönyvet sem vett fel, és pontos jogszabályi tájékoztatást sem adott neki, hogy mi alapján vonják be a jogosítványát a január 20-i intézkedés okán. A panaszos megítélése szerint a rendőrség tévesen, ittas járművezetésnek minősítette cselekményét, amely téves minősítés alapján vonták be vezetői engedélyét.

A rendőrségi iratokból megállapítható volt, hogy panaszossal szemben ittas állapotban elkövetett

járművezetés vétségének megalapozott gyanúja miatt indult büntetőeljárásban, amelynek keretében H. r. főtörzsszázlós 2019. január 25-én gyanúsítottként hallgatta ki őt és a 326/2011. (XII. 28.) kormányrendelet 36. § (3) bekezdés b) pontja alapján vonta be vezetői engedélyét. A büntetőeljárás a Járásbíróság 2019. február 14-én jogerőssé vált ítéletével zárult le, amely ítéletben a bíróság kimondta a panaszos bűnösségét ittas járművezetés vétségében, és vele szemben a fenti bűncselekmény elkövetése miatt pénzbírságot szabott ki.

A Testület felhívja a figyelmet arra, hogy az Rtv. fent idézett 92. §-ának (1) bekezdése értelmében a Testület – az Rtv. szerinti – rendőri intézkedésekkel, mulasztásokkal, valamint kényszerítő eszközök alkalmazásával foglalkozik, amely alapján nem jogosult a büntetőeljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni, mivel ezek ellen a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) alapján lehet jogorvoslattal élni. A Testület ugyancsak nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy büntetőjogi felelősség kérdésében állást foglaljon, mert ez a bíróság hatáskörébe tartozik.

Tekintettel arra, hogy 2019. január 25-én a panaszt büntetőeljárás keretében gyanúsítottként hallgatták ki, a Testület ezen intézkedéssel összefüggésben megfogalmazott panaszokat hatáskör hiányában nem vizsgálta. A Testület szintén hatáskör hiányában a panaszos cselekményének büntetőjogi minősítésével kapcsolatban sem tett megállapításokat. A panasz ezen részeit a Testület hatáskör hiányában elutasította.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – vizsgálat tárgyává tette a 2019. január 20-án foganatosított közlekedésrendészeti intézkedés és az intézkedés körülményeinek jogszerűségét. (A Testület megjegyzi, hogy a panaszos előállításának jogszerűségét nem vizsgálta, mivel azt a panaszos nem kifogásolta. Ezzel kapcsolatban a Testület utal a Fővárosi Törvényszék 20.K.31.855/2011/8. számú és Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítéletére.)

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszt indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

a) A panaszos előadta, hogy 2019. január 20-án 11 óra körüli időben elektromos kerékpárjával tartott a K. város F. részén lévő tanyájára, a földes úton a menetirány szerinti jobb oldalon, amikor két rendőr intézkedés alá vont, és légalkoholmérést foganatosított vele szemben. A légalkoholmérés eredményét az akkor felvett jegyzőkönyv tartalma szerint a panaszos nem vont kétségbe, és amit továbbra sem tesz. A panaszos elismerte a rendőröknek, hogy valóban fogyasztott kettő doboz sört a közeli presszóban, ugyanis egy régi jó ismerősével találkozott a közelben, aki épp horgászatból tartott haza.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy

intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 8-9. §-a az alábbiakkal egészíti ki. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A hivatkozott rendelkezések egyértelműen rögzítik, hogy a rendőr köteles intézkedést kezdeményezni, ha jogellenes magatartást észlel. Jelen esetben a rendőrségi iratok szerint N. r. főtörzsőrmester és P. r. őrmester azért kezdeményeztek az elektromos kerékpárral és annak gépi meghajtásának használatával közlekedő panaszossal szemben intézkedést, mert bizonytalan volt az úttartása az italkimérő hely elhagyása után. A rendőrségi iratok szerint a panaszossal szemben a helyszínen alkalmazott légalkoholmérő készülék 0,27 mg/l értéket mutatott.

A KRESZ a közúti járművekkel kapcsolatos fogalmak alatt a kerékpárt olyan, legalább kétkerekű járműnek definiálja, amelyet emberi erő hajt, és ezt legfeljebb 300 W teljesítményű motor segíti. A kerékpáron a kerékpárt nem hajtó személy is szállítható erre alkalmas ülésen. A kerékpáron utánfutó vontatására alkalmas berendezés helyezhető el.

A KRESZ 4. § (1) bekezdése szerint „járművet az vezethet, aki a) a jármű vezetésére jogszabályban meghatározott, érvényes engedéllyel rendelkezik, és a jármű vezetésétől eltiltva nincs, b) a jármű biztonságos vezetésére képes állapotban van, továbbá c) a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt nem áll, és szervezetében nincs szeszes ital fogyasztásából származó alkohol”. A KRESZ ugyanezen szakaszának (4) bekezdése szerint „az (1) bekezdés b) pontjában foglalt feltétel fennállása esetén a kerékpárosra nem kell alkalmazni az (1) bekezdés c) pontjában a járművezető szervezetében szeszesital fogyasztásából származó alkohol jelenlétére vonatkozó korlátozást”. Tehát a jogszabály közlekedésben kerékpárral, és így az elektromos kerékpárral résztvevőknek is csak akkor enged felmentést a szeszes ital fogyasztásának korlátozása alól, amennyiben a kerékpáros biztonságos vezetésre képes állapotban van.

A Testület ezen a ponton szükségesnek látta, hogy utaljon az ügyben hozott és időközben jogerőssé vált Járásbíróság ítéletére, amelyben a bíróság a panaszost bűnösnek találta a Btk. 236. § (1) bekezdése alapján ittas járművezetés vétségében, tekintettel arra, hogy a rendőri intézkedés során foganatosított légalkoholmérések olyan értéket mutattak, amely enyhe fokú ittas állapotnak felelnek meg, és amely alapján *a panaszos nem volt képes a biztonságos járművezetésre.*

A Btk. 236. § (1) bekezdése alapján járművezetés ittas állapotban vétségét követi el az, „aki ittas állapotban vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású úszólétesítményt vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású járművet vezet.”

„A Btk. 240.§ (3) bekezdésében foglalt értelmező rendelkezés szerint a 236. és 238. § alkalmazásában ittas állapotban levő személy az, akinek a szervezetben 0,50 gramm/liter ezrelék véralkohol –, illetve 0,25 milligramm/liter ezrelék levegőalkohol- koncentrációnál nagyobb értéket eredményező, szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van. A törvényhozó a bírói gyakorlatban kialakult alkoholkoncentráció- értékeket és az Európai Bizottság 2001. január 17. napján kiadott ajánlását is figyelembe véve határozta meg a véralkohol – és a levegőalkohol –

koncentrációnak azt a mértékét, amely a terhelt egyéni adottságaitól függetlenül már igen magas valószínűséggel az egyéni befolyásoltság kialakultságához is vezethet. Az ittas állapotban elkövetett járművezetés olyan jogellenes magatartás, amely a befolyásoltság létrejöttének reális lehetősége esetén is eléri azt a veszélyességi szintet, amely büntetőjogi következmények kilátásba helyezését indokolja. (...) Az ittas állapotban történő járművezetés egymagában – azaz minden további, súlyosabb következmény beállása nélkül – akkor minősül bűncselekménynek, ha a jármű fajtájára és a közlekedési útvonal jellegére tekintettel fokozott veszélyt jelent a közlekedés biztonságára. Az (1) bekezdés ezért bűncselekménnyé nyilvánítja bármilyen vasúti vagy légi jármű ittas állapotban történő vezetését. Ezzel szemben a vízi és a közúti közlekedésben csupán a gépi meghajtású járművek vezetése von maga után büntetőjogi felelősséget. „Gépi meghajtású” az a jármű, amelyet beépített erőgép hajt. Ez egy *tágabb fogalom, mint a KRESZ gépjármű fogalma*, mert a tárgyalt tényállás szempontjából a mezőgazdasági vontató, a lassú jármű a segédmotoros kerékpár és a villamos is gépi meghajtású járműnek minősül. *A legfeljebb 300 W teljesítményű elektromos motorral hajtott kerékpár közúton szeszes italtól befolyásolt állapotban történt vezetésével a terhelt nem az ittas vezetés szabálysértését, hanem járművezetés ittas vagy bódult állapotban vétségét valósítja meg (Legf. Bír. Bfv. II. 623/2011/5.).* [Belovics Ervin, Molnár Gábor, Sinku Pál: Büntetőjog Különös Rész a 2012. évi C. törvény alapján, Szerk.: Bush Béla, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2012, 292-293.]

A *Kúria Bfv. II. 1 223/2014. számú határozatában* kimondta, hogy az ittas járművezetést elkövető akkor is eltiltható a járművezetéstől, ha olyan gépi meghajtású járművet vezetett ittasan, amelynek vezetése nem kötött engedélyhez. A határozat alapjául szolgáló ügyben a terhelt 300 W teljesítményt meg nem haladó elektromos kerékpárt vezetett gépi meghajtással. Mivel az elektromos kerékpár is gépi meghajtású jármű, vezetésével elkövette az ittas járművezetés vétségét.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

Tekintettel arra, hogy a rendőrök szerint a panaszosnak bizonytalan volt az úttartása, és a helyszínen a vele szemben alkalmazott légalkoholmérő készülék 0,27 mg/l értéket mutatott, amely értéket a panaszos sem vonta kétségbe, figyelemmel továbbá a fent ismertetett bírói gyakorlatra – amely szerint a legfeljebb 300 W teljesítményű elektromos motorral hajtott kerékpár közúton szeszes italtól befolyásolt állapotban történt vezetése járművezetés ittas állapotban vétségének minősül –, a Testület megállapítása szerint felmerült a panaszossal szemben a járművezetés ittas állapotban vétségének olyan fokú gyanúja, amely rendőri intézkedést tett szükségessé. Ugyan a rendőri jelentések kifejezetten rögzítették, hogy a panaszos pedállal felszerelt elektromos kerékpárját nem emberi erővel hajtotta, a Testület szükségesnek látta rögzíteni, hogy a rendőri intézkedést megalapozó egyszerű gyanúhoz az erre irányuló rendőri észlelés is elég, függetlenül attól, hogy utóbb ez megerősítést nyer-e vagy sem.

Mindezekre tekintettel a Testület úgy ítélte meg, hogy a rendőri intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljárásához való joga.

b) A rendőrségi iratokból tudhatjuk, hogy a panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatták.

A hivatkozott jogszabályhely intézkedéskor hatályos rendelkezése szerint a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület megítélése szerint jogellenes cselekmény elkövetésének gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend, közbiztonság védelme érdekében fogantatosított igazoltatást megalapozza, ezért **a panaszos igazoltatásához a Rtv. 29. § (1) bekezdés I. fordulója megfelelő jogalapot biztosított, ezért nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga.**

A Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 44. § 2) bekezdés b) pontjára is, amely szerint „a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti”. Az idézett rendelkezés alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre (pl. bűncselekmény) utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. (Míg az Rtv. 29. §-a alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.)

A Testület ugyanakkor leszögezi, hogy nincs hatásköre abban a kérdésben állást foglalni, hogy a panaszos magatartásával megvalósította-e a KRESZ szabályainak megsértését, illetve bűncselekmény megvalósulását sem vizsgálhatja meg.

2) A panaszos az intézkedést megkezdését is sérelmezte, nevezetesen azt, ahogy a két rendőr megszólította őt, úgyhogy a mozgó rendőrautó jobb első lehúzott ablakából szóltak neki.

A Testület a panasz ezen része tekintetében azt értékelte, hogy a rendőrök a szolgálati fellépésre és a jármű megállítására vonatkozó jogszabályi előírásokat betartották-e.

Az intézkedő rendőrök elmondása szerint a panaszost úgy állították meg, őt a szolgálati gépkocsival balról megelőzték, miközben megkülönböztető fényjelzést használtak. N. r. főtürsőrmester tárcsa hiányában, a jobb karjával megállásra jól hallható, látható jelzést adott, amelynek a kerékpárt vezető panaszos eleget tett. Ezt követően a szolgálati gépjárműből kiszálltak a rendőrök, majd a gépkocsi háta mögött elhelyezkedő a panaszoshoz léptek, melynek során napnak és nemnek megfelelően köszöntek, majd közölték a nevüket és jelvéyszámukat, valamint beosztási helyüket is. A megállítás oka az általános közlekedésrendészeti ellenőrzés volt.

A rendőrök szolgálati fellépésének módját az Rtv. 20. § (2) bekezdése szabályozza, amely szerint „a rendőr az intézkedés megkezdése előtt köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni”.

A rendőri intézkedés alakításait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

KRESZ 6. § (2) bekezdése a következőképp rendelkezik. „Ha a rendőr a forgalmat nem útkereszteződésben irányítja, a) a járművek megállítására aa) karjának vagy fehér szegélyű piros tárcsának függőleges feltartásával, piros vagy fehér fény körbeforgatásával, illetőleg síppal ad jelzést, ab) menet közben a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból, illetve motorkerékpárról ad jelzést, karjának, fehér szegélyű piros tárcsának, piros vagy fehér fényű lámpának fel-le mozgatásával, illetőleg hangszórón vagy a megállásra felhívó szövegű felirattal; b) a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból vagy motorkerékpárról, illetőleg rendőrségi helikopterről hangszórón keresztül adott, a követendő közlekedési magatartásra vonatkozó utasításának megfelelő módon kell az úton közlekedő jármű vezetőjének eljárnia”.

Mivel a Testület a panaszos és a rendőrök állítása között feszülő ellentmondást nem tudta feloldani egyéb bizonyíték hiányában, úgy foglalt állást kifejtettekkel kapcsolatban, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogának sérelme nem megállapítható.

v.

A Testület érdemben vizsgálta a panaszossal szemben 2019. január 20-án foganatosított közlekedésrendészeti intézkedést, amelynek vonatkozásában megállapította, hogy jogszerűen kezdeményezték a panaszossal szemben intézkedést a rendőrök, és jogszerűen igazoltatták őt, nem sértve ezzel tisztességes eljáráshoz, valamint a személyes adatok védelméhez való jogát. A Testületet arra a megállapításra jutott, hogy az alapjog sérelem nem megállapítható azzal kapcsolatban, hogy a rendőrök a szolgálati fellépésre és a jármű megállítására vonatkozó jogszabályi előírásokat betartották-e.

A Testület erre figyelemmel – és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján – a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2019. július 15.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Fráterné Dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület